

Sprawozdanie z działalności Laboratorium Klimatyczno-Energetycznego Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych

Z dniem 1 września 2020 r. rozpoczęło swoją działalność Laboratorium Klimatyczno-Energetyczne przy Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych Uniwersytetu Warszawskiego (Laboratorium ma zasadniczo charakter non profit). Laboratorium skupia pracowników naukowych z różnych ośrodków w Polsce i za granicą (w tym Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego we Florencji czy Uniwersytetu w Bergen/Norwegia) i specjalizacji (prawo, ekonomia, ochrona środowiska).

Zgodnie z ideą CARS priorytetowym zadaniem Laboratorium jest prowadzenie interdyscyplinarnych, prawno-ekonomicznych badań naukowych, realizowanie projektów badawczo-rozwojowych i sporządzanie ekspertyz naukowych dotyczących regulacji gospodarczej i ochrony konkurencji w sektorze szeroko rozumianej energetyki oraz europejskiego i polskiego prawa energetycznego. Takie podejście badawczo-doradcze ma wyjątkowo silne uzasadnienie w odniesieniu do tego sektora, gdzie warstwa prawna i ekonomiczna są ze sobą ściśle zespolone tak w nauce, jak i w praktyce.

Utworzenie Laboratorium Klimatyczno-Energetycznego pozwoliło na kontynuację i intensyfikację szerokiego spektrum działań ukierunkowanych na poznanie. Stwarza również okazję do zacieśnienia współpracy pomiędzy nauką a administracją publiczną przez wymianę doświadczeń czy realizację wspólnych działań o charakterze interdyscyplinarnym. Umożliwia praktyczne wspieranie procesów legislacyjnych i organów regulacyjnych oraz przedsiębiorstw energetycznych dostosowujących swoje działania do wymogów prawa energetycznego i prawa konkurencji (*compliance*). Laboratorium inicjuje i redaguje publikacje zwarte i periodyczne, organizuje konferencje naukowe oraz warsztaty i szkolenia praktyczne. W ramach CARS podejmiemy również szeroką współpracę z innymi krajowymi i międzynarodowymi placówkami zajmującymi się regulacją gospodarczą i prawem energetycznym. Mamy nadzieję, że możliwe będzie dzięki temu pełne wykorzystanie potencjału własnego pracownika oraz pozyskanie do współpracy naukowo-badawczej i afiliowanie przy CARS licznych akademików i praktyków.

Działania Laboratorium Klimatyczno-Energetycznego są niezwykle ważne i aktualne z uwagi na toczące się prace nad utworzeniem w ramach UE Unii Energetycznej. Szczególnie należy uwzględnić sytuację odnawialnych źródeł energii. Zakładamy, że najbliższym czasie głównymi obszarami tematycznym prac Laboratorium powinny być:

- nowe trendy w energetyce europejskiej: Unia Energetyczna, ale także wspieranie energetyki lokalnej/obywatelskiej;
- Europejska Strategia Przemysłowa a budowa jednolitego rynku energetycznego;
- ochrona transgranicznych inwestycji energetycznych;

- odnawialne źródła energii;
- magazynowanie energii;
- klimat i środowisko a energia;
- system handlu emisjami;
- dywersyfikacja dostaw gazu;
- współpraca państw UE w zakresie energetyki i gazu z państwami Europy Wschodniej;
- zmiany w energetyce wynikające z rozwoju elektromobilności;
- wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla;
- energia w czasach kryzysu ekonomicznego (wpływ kryzysu na bezpieczeństwo dostaw, funkcjonowanie rynku wewnętrznego i problem tzw. ubóstwa energetycznego);
- cyberbezpieczeństwo w energetyce.

W ramach dotychczasowej działalności LKE CARS już w listopadzie 2020 r. odbyło się pierwsze webinarium naukowe, podczas którego prof. Henrik Bjørnebye – kierownik Katedry Prawa Energetycznego i Paliw na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Oslo – wygłosił wykład pt. *Norwegian energy resource management law*. Problematyka podjęta podczas wykładu stała się przedmiotem dyskusji dotyczącej przede wszystkim wpływu prawodawstwa unijnego na prawo norweskie. Ponadto, szczególną uwagę poświęcono konkurencji na norweskim rynku energetycznym, rynkowi hurtowemu i detalicznemu energii elektrycznej, opodatkowaniu przedsiębiorstw energetycznych oraz relacji pomiędzy tradycyjnym sektorem energetycznym opartym na paliwach kopalnych a rozwojem odnawialnych źródeł energii. W konkluzjach prof. Bjørnebye zwrócił uwagę na potrzebę rewizji dotychczasowej polityki energetycznej Norwegii, która wspierając wydobycie emisyjnych surowców energetycznych, takich jak ropa naftowa czy gaz ziemny, pozostaje wątpliwa z perspektywy polityki klimatycznej UE.

Dr Michał Krzykowski

Kierownik Laboratorium Klimatyczno-Energetycznego CARS